

по-ближна намъ, но не до тамъ културна страна — Сърбия, ние ще намѣримъ още по-голѣми разлики. Въ 1863 недвижимите имоти вънъ отъ Бѣлградъ били оцѣнени отъ властите за 244,628,844 лева. Въ 1883 тия сѫщите имоти, заедно съ ония на присъединените въ 1879 окръзи, били оцѣнени отъ Управа фондова за 2,160,000,000 лева¹ — едно твърдѣ високо споредъ мене оцѣнение.

Тъй сѫщо високо оцѣнява, споредъ мене, г. Манушевъ и покритите имоти, подлежащи на емлякъ. Да се притурята сто на сто на оцѣнението, направено отъ емлячните комисии, е твърдѣ много. Достатъчно ще бѫде, споредъ моето мнѣние, ако притуримъ само 25 на стотѣ. И тая притурка дори ще бѫде голѣма, ако вземемъ за основа факта, че днесъ цѣните, по които се продаватъ зданията въ София, частно падатъ по-долу отъ оцѣненията на емлячните комисии. Колкото за държавните покрити имоти, тѣ сѫ оцѣнени отъ самото отдѣление на държавните имоти на 42,664,172 лева.²

Ако за държавните покрити имоти сѫществува оцѣнение, никаква статистика нѣма за общинските, епархиалните, мънастирските и обществените, които не подлежатъ на емлякъ. Затова, види се, и г. Манушевъ не ги е

непокрити имоти за около 12 милиарда лева. Могатъ ли тогава непокритите имоти на България, която има повърхност 96,276 четвъртини километра, да струватъ 4 милиарда и 765 милиона, както ги оцѣнява г. Манушевъ? И оня, който никога не е видѣлъ богатите австрийски области, ще се съгласи, че трѣба да има голѣма разлика между тамошните цѣни и нашите. Споменахъ оцѣнението на г. Д-ръ Шифъ, защото то е, може би, най-новото въ економическата литература. Неговиятъ рефератъ не бѣше още обнародванъ, когато прѣди три мѣсeca г. A. de Foville съобщи горните цифри въ *Economiste Francais* отъ 12 ноември 1892.

¹ La Serbie Administrative, Economique et Commerciale, par Emile de Borchgrave, Ministre Résident de Belgique à Belgrade. Bruxelles, 1883. Р. 161. Оцѣнението на Управа фондова е направено вслѣдствие на едно запитване отъ г. Боршграфъ.

² Ето цифрите, които ми се доставиха отъ г. Сп. Тричковъ, като представляещи държавните покрити имоти:

2,255	кѫщи и други подобни здания	лева	39,969,000
209	дюкянни	"	1,871,536
36	воденици	"	283,536
8	бани	"	540,000
Всичко			42,664.172